

Magyarország-Románia
Határon Átnyúló Együttműködési
Program 2007-2013
Programul De Cooperare
Transfrontalieră
Ungaria-România 2007-2013

Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap
Uniunea Europeană
Fondul European de Dezvoltare Regională

Két ország, egy cél, közös siker!
Două țări, un scop, succes comun!

Bio-agricultura, păstrarea culturilor în comunitățile din zonele specializate în obținerea de produse agricole, zootehnie și pomicultură.
Ökológiai gazdálkodás – A határ menti területek közösségi kultúrájának megőrzése sajátos ökológiai termékek által.

Analiza comparativă

privind procedurile și tehnologiile
utilizate pentru bio-agricultură, în regiunea
transfrontalieră România-Ungaria

Összehasonlító elemzés

a Románia-Magyarország
határmenti régióban használt
biomezőgazdasági technológiákról és technikákról

Timișoara 2011

Magyarország-Románia
Határon Átnyúló Együttműködési
Program 2007-2013
Programul De Cooperare
Transfrontalieră
Ungaria-România 2007-2013

Két ország, egy cél, közös siker!
Două țări, un scop, succes comun!

Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap
Uniunea Europeană
Fondul European de Dezvoltare Regională

Bio-agricultura, păstrarea culturilor în comunitățile din zonele specializate în obținerea de produse agricole, zootehnie și pomicultură.
Ökológiai gazdálkodás – A határ menti területek közösségi kultúrájának megőrzése sajátos ökológiai termékek által.

CUVÂNT ÎNAINTE

Având ca grup țintă comunitățile și persoanele implicate în agricultura biologică, în domeniul zootehnic, culturilor de câmp, legumicultură și pomicultură, scopul acestui studiu este dat de necesitatea cunoașterii în esență a acestei ramuri a agriculturii, îmbunătățind relațiile de colaborare dintre comunitățile din Ungaria și România, ducând la creșterea calității vieții prin consumarea de produse organice, dar și la posibilitățile de transfer tehnologic între zonele vizate.

*Acest studiu s-a realizat în cadrul proiectului “**Bioagricultura, păstrarea culturilor în comunitățile din zonele specializate în produse agricole, zootehnie și pomicultură**”, aplicat de Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Timiș, în parteneriat cu Asociația Camerelor de Comerț și Industrie din regiunea Vest și Camera Agricolă și Societatea de Utilitate Publică a județului Csongrad, spre a fi utilizat de agricultorii sau crescătorii de animale actuali sau potențiali, în domeniul agriculturii ecologice.*

Echipa Ungaria

Dr. Szántosi Antalné

Ing. Kormányos Sándor

Mátóné Dr. Antal Júlia

Ing. Seprenyiné Erdei Gizella

Ing. Szabó Zoltán

Echipa România

Drd. Ec. Menuța Iovescu

Ec. Florica Chiriță

Dr. Ing. Ioan Huțu

Ec. Cristina Coroian

Ec. Daniela Sanda

Ec. Cătălin Mirea

Colaborator:

Ing. Viorel Solomie- DAJ Timiș

CAPITOLUL 1

BIOAGRICULTURA- CONSIDERAȚII GENERALE

1.1 DEFINIREA AGRICULTURII ECOLOGICE ȘI ROLUL ACESTEIA

„Agricultura ecologică”, termen protejat și atribuit pentru definirea acestui sistem de agricultură, este similar cu termenii „agricultură organică” sau „agricultură biologică” utilizați în statele membre.

Rolul sistemului de agricultură ecologică este de a produce hrană mult mai curată, mai potrivită metabolismului organismului uman, dar în deplină corelație cu conservarea și dezvoltarea mediului în respect față de natură și de legile ei. Unul dintre principalele scopuri ale agriculturii ecologice este producerea de alimente cu gust, textură și calități autentice și atractive.

Aceste alimente se obțin la fermă prin interzicerea strictă a utilizării organismelor modificate genetic (OMG-uri și derivatele acestora) și prin restricții drastice privind folosirea fertilizanților și pesticidelor de sinteză, a stimulatorilor și regulatorilor de creștere, hormonilor, antibioticelor și sistemelor intensive de creștere a animalelor.

La baza producției ecologice stă ideea că principala cauză a degradării calității biologice a produselor constă în intervenția necorespunzătoare a omului la diferite niveluri structurale ale biosferei, iar cele mai grave efecte asupra omului rezultă din cumulul de greșeli privind solul, plantele și animalele. Agricultură ecologică pune un accent deosebit pe calitatea naturală a produselor, aspectele cantitative și productivitatea fiind pe un plan periferic. După conturarea noilor principii, nu au întârziat să apară firme specializate, care oferă astfel de produse etichetate în mod distinct și comercializate cu prețuri crescute.

Agricultura ecologică se deosebește, astfel, fundamental, de agricultura convențională. Procesul și procedurile de obținere a produselor ecologice sunt reglementate de reguli și principii de producție stricte, care pleacă de la calitatea pe care trebuie să o aibă pământul și până la obținerea efectivă a produsului final.

1.2 PRINCIPII ȘI REGULI GENERALE ALE AGRICULTURII ECOLOGICE

Agricultura ecologică se bazează pe un număr de obiective și principii, la fel ca și pe bunele practici create să minimizeze impactul omului asupra mediului înconjurător, asigurându-se în același timp că sistemul agricol operează pe cât de natural posibil.

În mod generic, practicile prin care se definește agricultura ecologică cuprind:

- crearea biodiversității-prin rotația culturilor, folosindu-se astfel în mod eficient resursele fermei;
- folosirea pesticidelor chimice și a îngrășămintelor chimice în mod restrictiv, a antibioticelor pentru animale, a aditivilor alimentari și a altor substanțe complementare folosite pentru prelucrarea produselor agricole;
- interzicerea utilizării organismelor modificate genetic;
- valorificarea resurselor existente la fața locului, ca de pildă folosirea ca fertilizator a gunoiului provenit de la animale și a furajelor produse la fermă;
- alegerea unor specii de plante și animale rezistente la boli și dăunători și asigurarea continuității culturilor din producții locale;
- oferirea libertății animalelor și adăposturilor deschise, implicând hrănirea acestora cu furaje ecologice.

CAPITOLUL 2

CADRUL LEGAL AL AGRICULTURII BIOLOGICE ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ, UNGARIA ȘI ROMÂNIA

2.1 CADRUL LEGAL AL AGRICULTURII BIOLOGICE ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ

Cadrul legal comunitar ce reglementează sectorul producției ecologice urmărește atingerea obiectivului asigurării unei concurențe loiale și a unei funcționări adecvate a pieței interne a produselor ecologice, precum și a menținerii și justificării încrederii consumatorilor în produsele etichetate drept ecologice.

Pornind de la propunerea Comisiei adresată Consiliului și Parlamentului European, în ceea ce privește îmbunătățirea și consolidarea standardelor comunitare pentru agricultura ecologică, precum și a exigențelor comunitare privind importul și inspecția, în anul 2007 s-a revizuit cadrul legal comunitar în domeniul ecologic, luând naștere noul regulament, Regulamentul (CE) nr. 834/2007, cu aplicabilitate în producția ecologică vegetală, animalieră și acvacultură.

- **REGULAMENTUL (CE) NR. 834 din 2007** al Consiliului privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 2092/1991 stabilește obiectivele și principiile generale comune în ceea ce privește agricultura ecologică.
- Pentru punerea în aplicare a cerințelor de bază în ceea ce privește producția ecologică, etichetarea și controlul, a fost nevoie de instituirea **REGULAMENTULUI (CE) NR. 889 din 2008** al Comisiei, de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 834 din 2007 al Consiliului.

Obiectivele generale prevăzute în cele două Regulamente sunt:

- **stabilirea unui sistem durabil de gestionare a agriculturii, care:**
 - respectă sistemele și ciclurile naturii și menține și ameliorează sănătatea solului, a apei, a plantelor și a animalelor și echilibrul dintre acestea;
 - contribuie la un înalt nivel de biodiversitate;
 - utilizează în mod responsabil energia și resursele naturale precum apa, solul, materia organică și aerul;
 - respectă standarde înalte de bunăstare a animalelor și, în special, satisface nevoile comportamentale specifice speciilor;
- **realizarea de produse de calitate superioară;**
- **producerea unei mari varietăți de produse alimentare și alte produse agricole ce răspund cererii consumatorilor pentru bunuri realizate prin folosirea unor procese ce nu dăunează mediului, sănătății umane, sănătății și bunăstării plantelor sau animalelor.**

Magyarország-Románia
Határon Átnyúló Együttműködési
Program 2007-2013
Programul De Cooperare
Transfrontalieră
Ungaria-România 2007-2013

Két ország, egy cél, közös siker!
Două țări, un scop, succes comun!

Bio-agricultura, păstrarea culturilor în comunitățile din zonele specializate în obținerea de produse agricole, zootehnie și pomicultură.
Ökológiai gazdálkodás – A határ menti területek közösségi kultúrájának megőrzése sajátos ökológiai termékek által.

Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap
Uniunea Europeană
Fondul European de Dezvoltare Regională

Principiile generale prevăzute în cele două Regulamente sunt:

- ***proiectarea și gestionarea adecvată a proceselor biologice***, pe baza unor sisteme ecologice care utilizează resurse naturale interne sistemului, prin metode care:
 - utilizează organisme vii și metode de producție mecanice;
 - practică producția vegetală și animalieră sau practică acvacultura cu respectarea principiului exploatații durabile a resurselor pentru pescuit;
 - exclud utilizarea de OMG-uri și produse realizate din sau prin OMG-uri, cu excepția produselor medicale veterinare;
 - se bazează pe evaluarea riscurilor și pe utilizarea de măsuri de precauție și prevenție, după caz;
- ***limitarea utilizării de materii prime externe:***
 - materii prime produse ecologic;
 - substanțe naturale sau derivate din cele naturale;
 - îngrășăminte minerale cu solubilitate scăzută;
- ***limitarea strictă a utilizării de materii prime chimice de sinteză la cazurile excepționale în care:***
 - nu există practicile corespunzătoare de gestiune;
 - materiile prime externe nu sunt disponibile pe piață;
 - utilizarea materiilor prime externe contribuie la un impact inacceptabil asupra mediului;
- ***adaptarea normelor aplicabile producției ecologice care țin seama de statutul sanitar, de diferențele regionale privind condițiile climatice și locale, de etapele de dezvoltare și de practicile specifice de creștere a animalelor.***

Pentru a garanta faptul că produsele ecologice sunt realizate în conformitate cu exigențele impuse conform cadrului legislative comunitar aplicabil producției ecologice, activitățile desfășurate de către operatori în toate etapele de producție, procesare și distribuție de produse ecologice ar trebui să facă obiectul unui sistem de control instituit și gestionat în conformitate cu normele stabilite prin Regulamentul (CE) nr. 882/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004, privind controalele oficiale efectuate pentru a asigura verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate animală și de bunăstare a animalelor.

Produse și substanțe utilizate în agricultura ecologică europeană și criterii pentru autorizarea acestora

Comisia europeană autorizează utilizarea în producția ecologică și include pe o listă limitativă, produsele și substanțele care pot fi utilizate în cadrul agriculturii ecologice în următoarele scopuri:

- ca produse de uz fitosanitar;
- ca îngrășăminte și amelioratori ai solurilor;
- ca materii prime neecologice de origine vegetală destinate hranei pentru animale, ca materii prime de origine animalieră și minerală, destinate hranei pentru animale, precum și anumite substanțe utilizate în nutriția animalieră;
- ca aditivi alimentari și auxiliari tehnologici;
- ca produse pentru curățirea și dezinfectarea iazurilor, a cuștilor, a clădirilor și a instalațiilor aferente producției animale;
- ca produse pentru curățirea și dezinfectarea clădirilor și a instalațiilor utilizate pentru producția vegetală, inclusiv pentru depozitarea într-o exploatare agricolă.

Produsele și substanțele incluse pe lista restrânsă pot fi utilizate numai dacă folosirea lor corespunzătoare este autorizată în agricultura generală a statelor membre în cauză, în conformitate cu dispozițiile de drept comunitar relevante sau dispozițiile naționale care respectă dreptul comunitar.

Autorizarea produselor și a substanțelor respectă obiectivele și principiile stabilite în cele două regulamente, precum și următoarele ***criterii generale și specifice*** ce sunt evaluate în ansamblu:

- utilizarea acestora este necesară și esențială pentru menținerea producției;
- toate produsele și substanțele sunt de origine vegetală, animală, microbiană sau minerală, cu excepția cazurilor în care produsele sau substanțele provenite din astfel de surse nu sunt disponibile în cantitatea sau calitatea suficientă, sau nu există alte soluții alternative;
- utilizarea acestora este esențială pentru controlul organismelor dăunătoare sau al unei anumite boli pentru care nu sunt disponibile alternative biologice, fizice sau practici de selecție, nici alte metode de cultivare sau practici de gestiune eficiente;
- dacă produsele nu sunt de origine vegetală, animală, microbiană sau minerală și nu sunt identice cu forma lor naturală, acestea nu pot fi autorizate decât în cazul în care condițiile de utilizare exclud orice contact direct cu părțile comestibile ale plantei;
- sunt necesare pentru menținerea sănătății, bunăstării și vitalității animalelor și contribuie la un regim alimentar ce răspunde necesităților fiziologice și comportamentale ale speciilor, sau producerea ori conservarea hranei pentru animale este imposibilă fără utilizarea acestor substanțe;
- hrana pentru animale de origine minerală, oligoelementele, vitaminele sau provitaminele sunt de origine naturală; în cazul în care aceste substanțe nu sunt disponibile, utilizarea de substanțe chimice similare bine definite poate fi autorizată în producția ecologică.

Conversia

În cazul unei exploatații în cadrul căreia se inițiază o activitate de producție ecologică, se aplică următoarele norme:

- perioada de conversie începe cel mai devreme atunci când operatorul informează autoritățile competente cu privire la activitatea sa și când supune exploatația sa unui sistem de control;
- pe durata perioadei de conversie se pun în aplicare toate normele stabilite prin regulamentele comunitare;
- se definesc perioade de conversie specifice tipului de cultură sau de producție animală;
- într-o exploatație sau unitate a cărei activitate este parțial dedicată producției ecologice și parțial conversiei la producția ecologică, operatorul separă produsele obținute din producția ecologică de cele obținute din producția în conversie, separă animalele, sau asigură posibilitatea separării cu ușurință a acestora, și menține un registru adecvat pentru a evidenția această separare;
- pentru a stabili perioada de conversie menționată anterior, se poate lua în considerare o perioadă imediat precedentă debutului perioadei de conversie, dacă sunt întrunite anumite condiții;
- animalele și produsele animaliere realizate în perioada de conversie nu sunt comercializate însoțite de indicații privind etichetarea și promovarea produselor.

Pe lângă obiectivele și principiile generale, Regulamentul (CE) NR. 889 din 2008 prezintă normele aplicabile pe domenii distincte în ceea ce privește **producția, etichetarea, organismele și sistemul de control, comerțul cu state terțe, dispozițiile finale și tranzitorii**.

Pe măsură ce activitatea în domeniul agriculturii ecologice a luat amploare, Comunitatea Europeană a emis și alte acte normative care reglementează în mod specific reguli în ceea ce privește importul și exportul produselor considerate ecologice, acțiunile de informare și promovare pe piața internă și internațională, regulamente prezentate în cele ce urmează:

- **REGULAMENTUL (CE) NR. 1235 AL COMISIEI din 2008** de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 834/2007 al Consiliului în ceea ce privește regimul de import al produselor ecologice din țări terțe
- **REGULAMENTUL (CE) NR. 537 AL COMISIEI din 2009** de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1235/2008, în ceea ce privește lista țărilor terțe din care trebuie să provină anumite produse agricole obținute prin metode de producție ecologică pentru a putea fi comercializate în Comunitate
- **REGULAMENTUL (CE) NR. 765 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 2008** de stabilire a cerințelor de acreditare și de supraveghere a pieței în ceea ce privește comercializarea produselor și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 339/93
- **REGULAMENTUL (CE) NR. 3 AL CONSILIULUI din 2007** privind acțiunile de informare și promovare pentru produsele agricole pe piața internă și în țările terțe
- **REGULAMENTUL (CE) NR. 501 AL COMISIEI din 2008** de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 3/2008 al Consiliului privind acțiunile de informare și promovare pentru produsele agricole pe piața internă și în țările terțe

2.2 CADRUL LEGAL AL AGRICULTURII BIOLOGICE ÎN UNGARIA

Cerința fundamentală pentru produsele fabricate în agricultura ecologică este ca producția lor să se realizeze cu respectarea regulamentelor ecologice din Uniunea Europeană, precum și a prevederilor sistemului de reglementări de bază din Ungaria. Sistemele de condiții de bază stabilite de către statele membre pot conține numai reglementări mai stricte decât regulamentele ecologice ale Uniunii europene, dar nu neapărat mai permissive.

Bază legală:

- **Regulamentul (CE) Nr. 834/2007** despre producția ecologică și etichetarea produselor ecologice
- **Regulamentul (CE) Nr. 889/2008** despre stabilirea regulilor de punere în aplicare a Regulamentului (CE) Nr. 834/2007 despre producția ecologică și etichetarea produselor ecologice, în vederea producției ecologice, a etichetării și a verificării
- **Ordinul Nr. 79/2009 FVM (Ministerul Dezvoltării Regionale)** despre regulile detaliate ale certificării, producției, a comercializării, a marcării și a verificării produselor și alimentelor agricole, în conformitate cu cerințele gospodăriei ecologice
- **Ordinul (CE) Nr. 1235/2008** despre stabilirea regulilor detaliate cu privire la executarea reglementării prevăzută în **Regulamentul (CE) Nr. 834/2007** cu privire la importarea produselor ecologice din țări terțe
- **Regulamentul (CE) Nr. 889/2008** despre folosirea soluțiilor pesticide care pot fi folosite în gospodăria ecologică
- **Ordinul de executare a Comisiei Nr. 344/2011 (8 aprilie 2011)** despre producția ecologică, etichetarea și verificarea

Regulamentul (CE) Nr. 834/2007 asigură agricultorilor ecologici o bază legală la un nivel mai general, în timp ce Regulamentul (CE) Nr. 889/2008, bazându-se pe regulamentul precedent, reglementează procedura într-un mod mai detaliat. Ambele regulamente au fost introduse de către statele membre UE obligatoriu, fără vreo modificare.

Ordinul Ministerului Dezvoltării Regionale Nr. 79/2009 stabilește baza verificării producției din Ungaria, având în vedere reglementările și regulamentele UE.

Ordinul Ministerului Dezvoltării Regionale 79/2009

Regulile detaliate ale certificării, producției, a comercializării, a etichetării și a verificării produselor și alimentelor agricole în conformitate cu cerințele gospodăriei ecologice

Incidența legii se extinde asupra recunoașterii și supravegherii, respectiv asupra condițiilor de funcționare ale organismului de certificare cu privire la producția, comercializarea și etichetarea națională.

Ordinul trebuie aplicat la următoarele produse care provin din agricultură:

- produse agricole vii sau neprelucrate;
- produse agricole prelucrate, destinate industriei alimentare;
- furaje;
- materiale de înmulțire vegetală și semințe.

Emiterea certificărilor pentru gospodăriile care se ocupă cu producția și prelucrarea ecologică, se efectuează de către organismele de certificare recunoscute de Centrul Agricol de Administrare de Specialitate.

Atribuțiile agentului agricol:

Efectuarea activității sub supravegherea unui organism de certificare, și solicitarea înscrierii în evidență la organism, se poate realiza numai sub supravegherea unui organism de certificare.

Atribuțiile Centrului Agricol de Administrare de Specialitate

Centrul Agricol de Administrare de Specialitate este îndreptățit a acredita, respectiv a revoca acreditarea unui organism de certificare în vederea efectuării supravegherii și a certificării producției, prelucrării și comercializării produsului ecologic. Centrul Agricol de Administrare de Specialitate emite un număr cod, cu care se identifică individual organismul de certificare acreditate de către el (care se publică pe site-ul de web oficial al acestuia), și care trebuie evidențiat pe eticheta produsului.

Agentul agricol poate iniția în termen de 30 de zile revizuirea procedurii de autoritate a măsurilor luate de organismul de certificare, din partea organismul teritorial competent potrivit sediului sau punctului său de lucru, din cadrul Centrului Agricol de Administrare de Specialitate.

Atribuțiile organismului de certificare:

- Poate să fie membru al unui organism de certificare al cărui angajat:
 - are o experiență profesională de cel puțin un an
 - este inginer superior agronom sau horticultor în cazul certificării cultivării plantelor
 - în cazul certificării producerii alimentelor este inginer alimentar
 - în cazul creșterii animalelor este medic veterinar
 - deține Manualul de calitate aprobat de către Centrul Agricol de Administrare de Specialitate.
- Poate fi recunoscut ca organism de certificare, cel care deține **Manualul de Calificare**.

Reguli de incompatibilitate

Organismul de certificare, proprietarul, funcționarul de conducere sau angajatul acestuia, respectiv rudele apropiate ale acestora, pot efectua producție, prelucrare, respectiv comercializare a produselor ecologice, în cazul în care activitatea lor este supravegheată de către un alt organism recunoscut de certificare.

Sistemul de certificare

Acceptarea înscrierii, evidențierea datelor agentului agricol, în conformitate cu acest ordin, se efectuează de către organismul de certificare.

Organismul de certificare va încheia un contract scris de certificare cu agentul agricol acceptat la înscriere, îl va informa despre înscrierea în sistemul de certificare, despre participarea și condițiile de participare în sistemul de certificare, și va emite un certificat.

Organismul de certificare are posibilitatea de a efectua un control la o perioadă care depășește un an, dar cel puțin la fiecare 2 ani. Organismul de certificare are obligația de a efectua un control neanunțat, în cazul în care se ivește bănuiala nerespectării dispozițiilor ecologice de către agentul agricol.

Organismul de certificare nu poate preda atribuții subantreprenorilor care depășesc activitățile necesare pentru examinările de laborator – care au legătură cu activitatea de certificare.

Schimbarea organismului de certificare

Agenții agricole au posibilitatea de a schimba organismul de certificare o dată pe an. În alte privințe, posibilitatea agentului agricol de a-și schimba organismul de certificare, nu poate fi restricționată.

Agentul agricol poate depune cererea pentru schimbarea organismului de certificare concomitent la un singur organism de certificare.

În cazul în care agentul agricol dorește schimbarea organismului de certificare, cererea se depune la organismul nou ales de certificare, împreună cu adeverința de status eliberat de către organismul anterior de certificare. În cerere, trebuie specificat organismul de certificare, sub a cărui certificare funcționează. În termen de 20 de zile lucrătoare de la primirea cererii, organismul nou de certificare are obligația de a efectua un control la fața locului, la agentul agricol. Comercializarea produselor ecologice care provin din țări terțe, care nu sunt înscrise pe lista statelor recunoscute în baza Regulamentelor Ecologice CE

Procedura de autorizare în privința comercializării produselor ecologice care provin din state terțe este efectuată de către Centrul Agricol de Administrare de Specialitate. Pentru declanșarea procedurii este necesară depunerea unei cereri.

Successiune legală

În caz de succesiune legală a agentului agricol, succesorul poate funcționa cu îndreptățirile respectiv restricționările existente la antecesor, în privința activității agricole ecologice certificate de către un organism de certificare. În cazul în care agentul agricol nu mai dorește producția, prelucrarea, comercializarea produselor agricole și a alimentelor, în conformitate cu regulile ecologice, această intenție trebuie declarată în scris la organismul de certificare în termen de cel puțin 30 de zile înainte de finalizarea activității.

Consecințe legale

În cazul în care funcționarea, respectiv efectuarea activității de către organismul de certificare recunoscut nu este în conformitate cu prevederile stabilite în dispozițiile ecologice, Centrul Agricol de Administrare de Specialitate poate restricționa activitatea de certificare a organismului la cel mult 60 de zile.

Pe durata restricționării, organismul de certificare poate emite Certificat de calitate, numai cu acordul prealabil al Centrului Agricol de Administrare de Specialitate. În cazul în care funcționarea, respectiv efectuarea activității de către organismul de certificare nu este în conformitate cu prevederile legale nici după expirarea duratei de restricționare, Centrul Agricol de Administrare de Specialitate poate revoca recunoașterea organismului de certificare.

După revocare, organismul de certificare, sau succesorul acestuia, poate funcționa ca organism de certificare după expirarea termenului de trei ani, calculat de la devenirea definitivă a hotărârii de revocare.

În cazul în care organismul de certificare sesizează încălcă dispozițiilor ecologice la agentul agricol certificat de către el, trebuie să procedeze în conformitate cu cele descrise în Manualul de Calitate:

- trimite o notificare în scris cu privire la neregularitate, și prevede încetarea activității greșite;
- poate prevedea un control extraordinar peste examinările planificate;
- poate revoca certificarea, poate stabili amendă, poate emite o atenționare;
- poate restricționa comercializarea produsului în cauză ca produs ecologic, sau poate dispune reînceperea termenului de inversare a activității sau a unei părți din aceasta;
- poate exclude agentul agricol din sistemul de control ecologic pentru o perioadă de cel mult trei ani de la data devenirii definitive a hotărârii.

2.3 CADRUL LEGAL AL AGRICULTURII BIOLOGICE ÎN ROMÂNIA

Pentru prevenirea și combaterea înșelăciunii, eliminarea fraudelor prin substituirea produselor ecologice cu cele convenționale (mai ieftine), în scopul asigurării protecției consumatorilor, au apărut reglementări specifice în numeroase țări, iar apoi s-a trecut la elaborarea și aplicarea de standarde internaționale, care urmăresc respectarea unor reguli stricte în producerea, prelucrarea, transportul și comercializarea acestor produse.

Bază legală:

- **Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 34 din 2000** privind produsele agroalimentare ecologice, aprobată prin Legea nr. 38/2001, cu modificările și completările ulterioare

Conform O.U.G. 34 din 2000, prin *producție ecologică* se înțelege obținerea de produse agroalimentare fără utilizarea de îngrășăminte chimice, pesticide (insecticide, acaricide, substanțe dezinfectante etc.) pentru combaterea dăunătorilor, aditivi și biostimulatori alimentari pentru animale (antibiotice, coccidiostatice, hormoni etc.), medicamente, organisme modificate genetic și derivatele lor.

Producția agroalimentară ecologică are ca scop realizarea unor *sisteme agricole durabile, diversificate și echilibrate*, care asigură protejarea resurselor naturale și sănătatea consumatorilor și se referă la obținerea de:

- produse vegetale și animale primare neprocesate;
- produse de origine animală și vegetală procesate, destinate consumului uman;
- materii prime furajere și furaje compuse, destinate hrănirii animalelor din ferme cu producție ecologică.

Principiile de bază cuprinse în O.U.G. 34 din 2000, în ceea ce privește producția agroalimentară ecologică sunt:

- eliminarea tehnologiilor poluante și a organismelor modificate genetic și/sau a produselor derivate din astfel de organisme, cu excepția unor medicamente de uz veterinar;
- realizarea structurilor de producție și a asolamentelor în cadrul cărora rolul principal revine speciilor, soiurilor și raselor cu înaltă rezistență și adaptabilitate;
- ameliorarea fertilității naturale a solului (prin folosirea de asolamente adecvate și îngrășăminte organice naturale);
- integrarea creșterii animalelor în sistemul de producție ecologică a plantelor;
- utilizarea economică a resurselor energetice convenționale și înlocuirea acestora în cât mai mare măsură prin utilizarea rațională a energiei neconvenționale (energia solară, biogazul etc.) și a produselor secundare re folosibile;
- aplicarea de tehnologii pentru creșterea animalelor, care să satisfacă cerințele fiziologice și de comportament (etologice) ale speciilor și raselor.

- Trecerea de la producția agricolă convențională la cea ecologică se realizează într-o anumită perioadă de timp (de minim 2 ani), în concordanță cu standardele ecologice internaționale și cu prevederile **H.G. 917 din 2001**.
- În România, pe durata întregii activități de producție pentru produsele ecologice, operatorii trebuie să se supună permanent unor vizite ale organismelor de inspecție și certificare, aprobate de Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale, pe baza **Ordinului nr. 65 din 2010** pentru aprobarea regulilor privind organizarea sistemului de inspecție și certificare, de aprobare a organismelor de inspecție și certificare și de supraveghere a activității organismelor de control.
- Regulile de utilizare a siglei „ae” sunt cuprinse în Anexa nr.1 la **Ordinul comun pentru modificarea și completarea Anexei la Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale nr. 317 din 2006** și al **președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor nr. 190 din 2006** pentru aprobarea **Regulilor specifice privind etichetarea produselor agroalimentare ecologice**.

Înainte ca producătorii să înceapă desfășurarea unei activități în acest domeniu au obligația să se înregistreze la M.A.D.R. Înregistrarea producătorilor în agricultura ecologică este obligatorie, în fiecare an, prin completarea **fișelor de înregistrare în agricultura ecologică**, disponibile la Direcțiile pentru Agricultură Județene și a Municipiului București, în perimetrul căreia producătorul își desfășoară activitatea, la **responsabilii județeni** pentru agricultura ecologică.

- Procedura de înregistrare a producătorilor în agricultura ecologică este reglementată prin **Ordinul nr. 219/2007** pentru aprobarea Regulilor privind înregistrarea operatorilor în agricultura ecologică, cu completările și modificările ulterioare. Urmare a procesului de înregistrare, M.A.D.R. elaborează în fiecare an “**Lista operatorilor din agricultura ecologică**” care este pusă la dispoziția celor interesați.
- În România, se acordă un ajutor specific sub formă de plăți anuale suplimentare, exploatațiilor din producția vegetală și animalieră, care sunt înregistrate în sistemul de agricultură ecologică, se află în perioada de trecere de la agricultura convențională la agricultura ecologică - perioadă numită conversie. Sistemul acestui tip de plată dar și regulile impuse beneficiarilor sunt stipulate în **Hotărârea nr. 759 din 2010** privind acordarea de ajutoare specifice pentru îmbunătățirea calității produselor agricole în sectorul de agricultură ecologică.

Condiții impuse beneficiarilor pentru acordarea ajutorului în **agricultura ecologică vegetală**:

- să aibă în folosință suprafețe agricole de cel puțin 0,30 ha;
- să fie înregistrați, în fiecare an pentru care solicită ajutorul specific, la Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, ca producători în agricultura ecologică;
- să încheie un contract cu un organism de inspecție și certificare, organism aprobat de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale;
- să dețină un certificat de conformitate/master certificat/certificat de confirmare a conversiei, emis producătorului de organismul de inspecție și certificare cu care a încheiat contractul;
- să nu aibă datorii restante la bugetul de stat sau la bugetul local.

Condiții impuse beneficiarilor pentru acordarea ajutorului în **agricultura ecologică animalieră**:

- să fie înregistrați, în fiecare an pentru care solicită ajutorul specific, la Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, ca producători în agricultura ecologică;
- să aiba încheiat un contract cu un organism de inspecție și certificare, organism aprobat de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale;
- să dețină un certificat de conformitate/master certificat/certificat de confirmare a conversiei emis producătorului de organismul de inspecție și certificare cu care a încheiat contractul;
- să nu aibă datorii restante la bugetul de stat sau la bugetul local.

CAPITOLUL 3

METODOLOGIA DE ELABORARE A STUDIULUI

3.1 TERMENI ȘI DEFINIȚII

„**Producția ecologică**” înseamnă utilizarea unei metode de producție care respectă normele stabilite prin regulamente în toate stadiile de producție, procesare și distribuție.

„**Conversia**” înseamnă trecerea de la agricultura convențională la cea ecologică, într-o perioadă determinată de timp, pe parcursul căreia se aplică dispozițiile privind producția ecologică.

„**Procesarea**” înseamnă operațiunile de conservare și/sau procesare a produselor ecologice, inclusiv sacrificarea și tranșarea, în cazul produselor de origine animală, precum și ambalarea, etichetarea și/sau modificarea etichetelor privind modul de producție ecologic.

„**Etichetarea**” înseamnă orice termeni, mențiuni, indicații, mărci de fabrică sau de comerț, imagini sau simboluri care apar pe orice ambalaj, document, anunț, etichetă, panou, inel sau manșetă care însoțește sau face trimitere la un produs.

3.2 METODOLOGIA DE ELABORARE A STUDIULUI

- culegerea informațiilor în timpul vizitelor de studiu desfășurate în aria de eligibilitate a proiectului, direct de la fața locului, respectiv regiunea Csongrád din Ungaria și Timiș din România
- suplimentarea informațiilor s-a realizat prin diseminarea informațiilor rezultate în baza completării chestionarelor de persoanele fizice sau societățile vizitate în cadrul deplasărilor delegațiilor, atât pe teritoriul Ungariei, cât și pe teritoriul României, informații necesare realizării studiilor de caz relevante

Studiul de caz este compus din 3 părți:

- prezentarea situației concrete de la locul fața locului, situație rezultată din vizitele prevăzute a se desfășura în cadrul proiectului;
- identificarea problemei/problemelor întâmpinate de agenții economici prezentați;
- prezentarea unei/mai multor soluții de rezolvare a problemei/problemelor.

Conținutul studiului de caz

Întrucât studiul de caz urmărește să prezinte sintetic o situație concretă și specifică în domeniul agriculturii ecologice, acesta conține:

- informații legate de context (trimiteri la cadrul legislativ, diverse alte elemente caracteristice mediului extern etc.);
- informații legate de activitatea în care respectiva organizație / persoană fizică activează, cu precizarea elementelor de identificare ale acesteia;
- informații despre problemele apărute în derularea activității;
- informații despre soluțiile de rezolvare a problemelor;
- setul de informații furnizate este prezentat minimal dar și suficient pentru identificarea unei probleme și soluționarea acesteia.

CAPITOLUL 4

REGULI DE PRODUCȚIE, PROCESARE, ETICHETARE, INSPECȚIE ȘI CERTIFICARE ÎN PRACTICA TRANSFRONTALIERĂ

4.1. REGULI DE PRODUCȚIE, PROCESARE, ETICHETARE, INSPECȚIE ȘI CERTIFICARE ÎN UNGARIA

În temeiul prevederilor legale din Uniunea Europeană și naționale, fiecare agent economic (producător, prelucrător, comerciant, importator, exportator) care dorește să se ocupe de produse ecologice (exceptând producătorii pentru nevoi proprii), trebuie să se înregistreze în sistemul de control și certificare al gospodăririi ecologice.

Practic, agricultorul semnează un contract în vederea controlului și certificării activității sale, cu un organism de control recunoscut de Ministerul de resort, agreat de Uniunea Europeană și de statul membru.

În Ungaria, există două organizații acreditate care se ocupă de certificarea bio. În 1996 s-a înființat societatea cu răspundere limitată non profit Biocontrol Ungaria, aflată în proprietatea Federației Maghiare de Biocultură și Ungaria Ecogaranția SRL care funcționează sub proprietate austriacă.

Procedura de certificare este asemănătoare la ambele organisme. La înregistrare, agricultorul primește de la organismul de control așa-numitul sistem de cerințe de bază, care poate fi considerat o colecție actualizată a cerințelor modului de gospodărire, primind totodată toate informațiile, alte documente informative, respectiv formularele necesare unei documentări precise.

Dacă agentul economic își asumă respectarea sistemului de prevederi, semnează un contract cu organismul de control. În același timp cu semnarea contractului sau începând de la data stabilită prin contract, prevederile trebuie respectate întocmai, pentru ca produsul să poată fi comercializat cu marcajul ecologic după respectiva perioada de trecere la producție bio.

Perioada de trecere la producția bio poate începe cel mai devreme la data care figurează în contract.

Conversia

Perioada de conversie servește scopului ca agricultorul care se înscrie să își schimbe întreg procesul de gospodărire în conformitate cu regulile producției ecologice. Productivitatea solului trebuie asigurată prin includerea asolamentului folosind substanțe organice care provin din agricultura ecologică, iar efectivul de animale/șeptelul trebuie stabilit în funcție de capacitatea de susținere a gospodăriei. Sistemul de producție trebuie alcătuit prin folosirea unui număr minim de substanțe autorizate în gospodăria ecologică care poate susține producția de plante și animale sănătoasă.

Perioada de trecere la plantele anuale cultivate pe terenul arabil este de minim doi ani, iar pentru culturile bianuale este de minim 3 ani.

În perioada de trecere, prevederile legislative referitoare trebuie respectate întocmai, iar acest lucru trebuie documentat.

Obligația de documentare

Fundamentul documentației este dat de descrierea întreprinderii, în care se stabilește descrierea detaliată a unității de producție și/sau a activității acesteia (inclusiv activitățile întreprinderii care nu sunt bio, dacă există). În cazul în care agentul economic folosește subcontractanți, acesta trebuie să dispună de acordurile scrise cu aceștia, prin care subcontractantul se angajează ca în cursul activității desfășurate cu produse ecologice să respecte prevederile legislative ale Uniunii Europene în domeniul biologic și să se supună verificărilor efectuate de organismul de control.

Orice modificare a descrierii întreprinderii trebuie anunțată imediat organismelor de control.

Este necesară o evidență de tip jurnal a producției, prelucrării și comercializării, care conține procedurile aplicate, substanțele folosite și sursele de proveniență ale acestora. Pentru pregătirea documentației pot fi folosite formularele disponibile pe paginile de internet ale firmelor de certificare, sau orice înscrisuri pe baza cărora se poate asigura și controla trasabilitatea produsului.

Magyarország-Románia
Határon Átnyúló Együttműködési
Program 2007-2013
Programul De Cooperare
Transfrontalieră
Ungaria-România 2007-2013

Két ország, egy cél, közös siker!
Două țări, un scop, succes comun!

Bio-agricultura, păstrarea culturilor în comunitățile din zonele specializate în obținerea de produse agricole, zootehnie și pomicultură.
Ökológiai gazdálkodás – A határ menti területek közösségi kultúrájának megőrzése sajátos ökológiai termékek által.

Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap
Uniunea Europeană
Fondul European de Dezvoltare Regională

Inspekția și verificările

Fiecare agent economic înscris într-un sistem de verificare este controlat cu frecvența corespunzătoare analizei de risc efectuată. Verificatorul va controla documentele, respectiv gospodăria, unitatea de prelucrare, depozitul.

În cursul verificărilor se controlează respectarea sistemului de cerințe, se stabilesc abaterile de la acesta. În funcție de gravitatea abaterilor, agricultorul este atenționat sau sancționat.

În cazul în care totul este în regulă, organismul emite certificatul care atestă că producția se desfășoară în conformitate cu prevederile legislative în vigoare. Certificatul agentului economic verificat este nominal și se referă la activitatea desfășurată de acesta și care este verificată.

Colaborarea dintre producătorul ecologic și organismul de control și certificare nu se încheie odată cu obținerea certificatului.

În gospodăriile bio, cel puțin o dată pe an, la data convenită, iar în cazul în care există suspiciuni, în mod neanunțat, de mai multe ori, se prezintă reprezentanții organismului de control și fac verificări în extenso.

Dacă suspiciunea este îndreptățită și face referiri la faptul că produsul nu este conform cu prevederile gospodăriei ecologice, organismul de control va suspenda pe o perioadă de 30 de zile folosirea marcajului ecologic. Dacă este demonstrat că produsul nu corespunde prevederilor, va decide înlăturarea marcajului de pe produs.

La încălcarea gravă a prevederilor agriculturii nu i se interzice doar folosirea marcajului, ci poate fi ordonată reînceperea perioadei de conversie, sau în caz extrem este exclus din producția ecologică. Referitor la sancțiuni, organisme de control vor informa Oficiul Direcției de Specialitate, desemnat a efectua verificarea acestora.

Reguli specifice industriei alimentare

Considerentele controlului producției alimentelor bio pot fi însumate plecând de la ipoteza dacă s-au respectat în cursul prelucrării prevederile industriei alimentare ecologice (Regulamentul (CE) Nr. 889/2008).

Alimentele bio trebuie separate în timpul fabricării și stocării lor, în timp și în spațiu, de cele obișnuite. Producătorii și procesatorii au obligația să specifice că produsele prevăzute cu marcaj ecologic au constituenți proveniți în proporție de cel puțin 95% din gospodăriile ecologice. În cursul fabricării pot fi folosiți acei aditivi și substanțe auxiliare care figurează pe listele pozitive ale regulamentelor bio ale Uniunii Europene.

Este interzisă aplicarea radiațiilor ionizante și a organismelor modificate genetic și a produselor care derivă din acestea, precum și a conservanților, a potențiatorilor de gust, a coloranților artificiali, precum și a constituenților sau a materialelor auxiliare etc. obținute prin utilizarea acestora.

Registrul producătorului agricol include următoarele documente necesare certificării și anunțării modificărilor:

- lista furnizorilor;
- lista subcontractanților;
- lista clienților;
- lista depozitelor;
- lista produselor comercializate;
- declarația procesării;
- fișele de produs;
- evidența stocurilor;
- jurnalul de fabricare;
- jurnalul de preluare;
- sugestiile și reclamațiile;
- serviciile utilizate.

Reguli de ambalare și transport

Produsele ecologice trebuie comercializate în ambalaje etanșe, etichetate (marcate). Ambalajul trebuie realizat astfel încât marfa să nu poată fi contaminată, afectată, amestecată cu produse neecologice.

Produsul trebuie transportat în vehicule, containere, care exclud schimbul conținutului transportului, fără distrugerea sigiliului.

Reguli în practica marcajului produselor care provin din gospodării ecologice

Aceste reguli sunt stipulate în prevederile legislative referitoare la etichetare: Regulamentul (CE) Nr. 834/2007, Regulamentul (CE) Nr. 889/2008, precum și Ordinul de punere în aplicare al Comisiei 334/2011 (08 aprilie 2011).

Marcare/etichetare: orice expresie, cuvânt, descriere siglă, marcă înregistrată, informație în imagine sau prin semn, anexă la un produs sau referitor la ambalajul documentului, înscrisului, etichetei, tablei, inelului, sau înscrise pe acesta. Etichetarea/ marcarea ajută la identificarea produsului, în special de către cumpărător, dar folosește și la informarea partenerilor comerciali.

Cuvintele ecologic, biologic sau organic, cuvintele compuse din acestea, sau abrevierile, de exemplu: „bio”, „eco”, pot figura simple sau ca și cuvinte compuse, doar în legătură cu acele produse care satisfac cerințele directivei bio ale UE, cu excepția situației dacă expresiile nu se referă la produsele agricole care se găsesc în alimente sau furaje. Folosirea în mod contradictoriu cu aceasta, poate induce în eroare consumatorii și de aceea este interzisă. Această prevedere se referă la fiecare stat membru al Uniunii Europene și pentru orice limbă comunitară.

Condițiile dreptului la marcaj

- respectarea prevederilor legislative ale gospodării ecologice
- participarea la sistemul de verificare
- certificarea

Grupuri de produse aflate sub incidența directivelor bio

Pot fi marcate produsele agricole neprelucrate bio

- bio
- produse (vegetale) aflate în perioada de conversie, respectiv produse recoltate după 12 luni de la data înregistrării

Alimente

- bio
- care conțin constituenți bio
- care conțin constituenți care provin din gospodăria bio, pescuitul sau vânătoarea, aflată în perioada de conversie (un constituent vegetal)

Furaje

- bio
- care pot fi utilizate în creșterea bio a animalelor

Alimentele bio

- minim 95% din constituenții agricoli sunt bio
- restul de 5% din constituenți aflați pe lista Directivei
- constituenții bio și non-bio nu pot fi de același tip
- substanțele auxiliare și adjuvante de pe lista Directivei
- fără OMG
- fără radiații ionizante

În denumirea de produs poate apărea epitetul bio.

Exemplu: cârnați bio de mangaliță, iaurt bio

Poate apărea pe produs sigla UE bio.

Aliment care conține componente bio

- minim 95% a constituenților agricoli, dar restul de 5% nu figurează pe liste sau
- mai puțin de 95% din constituenții agricoli sunt bio
- constituentul bio și non-bio nu poate fi același
- aditivi și adjuvanți permisiți în bio
- fără OMG
- fără radiații ionizante

Nu poate apărea în denumirea produsului epitetul bio doar la enumerarea constituenților!

Nu poate apărea pe el sigla bio al Uniunii Europene!

Este obligatorie apariția procentului constituenților bio!

Alimente care provin din pescuit/vânătoare și conțin componente bio

- componente care provin din pescuitul sau vânătoarea animalelor sălbatice.
- celelalte componente agricole sunt bio
- substanțe aditive și adjuvante de pe listă
- fără OMG
- fără radiații ionizante

În denumirea produsului denumirea bio să fie evidentă!

Exemplu: filé de hering în sos bio tomat

Marcajul bio al UE nu poate figura pe produs!

Magyarország-Románia
Határon Átnyúló Együttműködési
Program 2007-2013
Programul De Cooperare
Transfrontalieră
Ungaria-România 2007-2013

Két ország, egy cél, közös siker!
Două țări, un scop, succes comun!

Bio-agricultura, păstrarea culturilor în comunitățile din zonele specializate în obținerea de produse agricole, zootehnie și pomicultură.
Ökológiai gazdálkodás – A határ menti területek közösségi kultúrájának megőrzése sajátos ökológiai termékek által.

Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap
Uniunea Europeană
Fondul European de Dezvoltare Regională

Marcajul bio – Sigla UE

Sigla UE veche

De la data de 1 iulie 2010 fiecare produs alimentar bio pre-ambalat în Uniunea Europeană trebuie să conțină sigla UE eco.

Trebuie să figureze numele organismului de verificare sau ultima operație de prelucrare, codul, respectiv locul de proveniență a produsului.

- Produsele fabricate, ambalate și etichetate înainte de 1 iulie 2010 prevăzute cu marcajul care atestă producția eco, pot fi comercializate până la expirarea stocurilor
- Ambalajele care atestă prevederile legislative bio ale Uniunea Europeană anterioare, pot fi comercializate până la data de 1 iulie 2012.

Noua siglă a Uniunii Europene

Este obligatorie de la 1 iulie 2010:

- pe alimente bio pre-ambalate
- codul organismului de control
- locul de proveniență al componentelor

Regulile de evidențiere al locului de proveniență

- „Agricultura UE”: materia primă a fost cultivată sau crescută în Uniunea Europeană
- „Agricultura non – UE” o parte din materiile prime au fost crescute sau cultivate în Uniunea Europeană, iar o altă parte într-o terță țară
- „Agricultură UE / non-UE”: o parte a materiilor prime au fost crescute sau cultivate în Uniunea Europeană, iar o altă parte într-o terță țară
- Dacă toate componentele agricole ale unui produs au fost cultivate sau crescute într-o țară a Uniunea Europeană, se poate folosi și numele țării (de exemplu Agricultură maghiară)
- În privința marcajului „UE” sau „non – UE” pot fi neglijate componentele cu masă redusă, dacă masa lor totală nu depășește 2% din materiile prime agricole.

Magyarország-Románia
Határon Átnyúló Együttműködési
Program 2007-2013
Programul De Cooperare
Transfrontalieră
Ungaria-România 2007-2013

Két ország, egy cél, közös siker!
Două țări, un scop, succes comun!

Bio-agricultura, păstrarea culturilor în comunitățile din zonele specializate în obținerea de produse agricole, zootehnie și pomicultură.
Ökológiai gazdálkodás – A határ menti területek közösségi kultúrájának megőrzése sajátos ökológiai termékek által.

Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap
Uniunea Europeană
Fondul European de Dezvoltare Regională

4.2. REGULI DE PRODUCȚIE, PROCESARE, ETICHETARE, INSPECȚIE ȘI CERTIFICARE ÎN ROMÂNIA

România, ca stat membru al Uniunii Europene, se alinează ca legislație în domeniul agriculturii biologice, regulamentelor și regulilor europene specifice producției, procesării, etichetării și sistemelor de inspecție și certificare. Astfel, premiza pentru realizarea acestui tip de activitate de către agenții economici este reprezentată de **REGULAMENTUL (CE) NR. 889 din 2008** al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 834 din 2007.

REGULI APLICABILE PRODUCȚIEI

REGULI aplicabile producției vegetale

- fertilizarea și activitatea biologică a solului sunt menținute și intensificate prin rotația multianuală a culturilor, inclusiv a leguminoaselor și a altor culturi pentru îngrășăminte verzi, precum și prin aplicarea de îngrășăminte de origine animală sau de materii organice;
- este permisă utilizarea de preparate biodinamice;
- nu se folosesc îngrășăminte anorganice pe bază de azot;
- prevenirea daunelor cauzate de dăunători, boli și buruieni se bazează în principal pe protecția inamicilor naturali, selecționarea de specii și varietăți, rotația culturilor, tehnici de cultivare și procedee termice;
- pentru obținerea de produse, altele decât semințele și materialul de înmulțire vegetativ, se utilizează numai semințe și material de înmulțire produse ecologic;
- recoltarea de plante sălbatice ce cresc în mod spontan în zone naturale, păduri și zone agricole, este considerată drept o metodă de producție ecologică, dacă pentru o perioadă de cel puțin trei ani înainte de recoltă, zonele respective nu au fost tratate cu alte produse decât cele autorizate

În România, durata perioadei de conversie pentru producția vegetală este de:

- 2 ani pentru culturile de câmp anuale;
- 3 ani pentru culturile perene și plantații;
- 2 ani pentru pajiști și culturi furajere.

REGULI aplicabile producției animaliere

- efectivele de animale crescute în mod ecologic se nasc și sunt crescute în exploatații ecologice, după respectarea perioadei de conversie;
- animalele au acces permanent la zone în aer liber, de preferință pășuni, ori de câte ori condițiile meteorologice și starea solului permit acest lucru;
- practicile de creștere, inclusiv densitatea efectivelor, precum și condițiile de adăpostire satisfac atât nevoile de dezvoltare, cât și cele fiziologice și etologice ale animalelor;
- reproducerea se bazează în principal pe metode naturale, cu selecționare de rase adecvate;
- animalele trebuie hrănite cu hrană ecologică pentru animale din exploatația în care sunt crescute sau învecinată; o parte din rație poate să conțină hrană din exploatații care se află în procesul de conversie la agricultura ecologică;
- exploatațiile apicole se amplasează în zone în care se asigură resurse de nectar și polen provenite în principal din culturi produse în mod ecologic sau, după caz, din flora spontană sau din păduri, ori culturi gestionate în mod necologic care sunt tratate doar prin metode cu impact scăzut asupra mediului.

În România, durata perioadei de conversie pentru producția animalieră este de:

- 12 luni pentru vite pentru carne;
- 6 luni pentru rumegătoare mici și porci;
- 12 săptămâni pentru animale de lapte;
- 10 săptămâni pentru păsări pentru producția de ouă sau carne, cumpărate la vârsta de 3 zile;
- 1 an pentru albine, dacă familia a fost cumpărată din stupine convenționale.

REGULI APLICABILE PROCESĂRII

Producția de hrană procesată pentru animale

- producția de hrană ecologică procesată pentru animale este separată în timp și spațiu de producția de hrană neecologică procesată;
- materiile prime ecologice destinate hranei pentru animale sau materiile prime destinate hranei pentru animale, obținute din producția în conversie, nu sunt utilizate în compoziția produselor ecologice destinate hranei pentru animale împreună cu materii prime produse prin mijloace neecologice

Producția de alimente procesate

Producția alimentelor ecologice procesate se bazează pe următoarele principii specifice:

- producerea alimentelor ecologice din ingrediente agricole ecologice, cu excepția cazului în care un ingredient nu este disponibil pe piață sub formă ecologică;
- limitarea utilizării aditivilor alimentari, a ingredientelor neecologice cu funcții principale tehnologice și organoleptice și a micronutrienților și auxiliarelor tehnologici, astfel încât aceștia să fie utilizați în cea mai mică măsură și doar în cazul unei nevoi tehnologice esențiale sau în scopuri nutriționale speciale;
- excluderea substanțelor și a metodelor de procesare ce pot induce în eroare în privința adevăratei naturi a produsului;
- procesarea atentă a hranei, de preferință prin metode biologice, mecanice și fizice;
- produsul este fabricat în principal din ingrediente de origine agricolă; pentru a stabili dacă un produs este fabricat în principal din ingrediente de origine agricolă, nu se iau în considerare apa și sarea de bucătărie;
- pot fi utilizați numai aditivii, auxiliarii tehnologici, aromele, apa, sarea, preparatele din microorganisme și enzime, mineralele, oligoelementele, vitaminele, precum și aminoacizii și alți micronutrienți incluși în alimente în scopuri nutriționale speciale, numai dacă utilizarea lor în producția ecologică a fost autorizată;
- ingredientele agricole neecologice se pot utiliza numai dacă utilizarea acestora a fost autorizată pentru producția ecologică.

REGULI REFERITOARE LA ETICHETAREA PRODUSELOR ECOLOGICE

Etichetarea produselor ecologice în România se face în conformitate cu reglementările legale în vigoare.

Eticheta indică în mod obligatoriu următoarele:

- numele și adresa producătorului sau prelucrătorului;
- denumirea produsului, inclusiv metoda de producție ecologică utilizată;
- numele și marca organismului de inspecție și certificare;
- condițiile de păstrare;
- termenul minim de valabilitate;
- interzicerea depozitării în același spațiu a produselor ecologice alături de alte produse.

Etichetele vor cuprinde o siglă specifică produselor ecologice controlate, înregistrată la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci, emisă și aplicată pe baza sistemului de certificare, indicând ca produsul respectiv este conform cu regulile de producție ecologică.

Folosirea siglei "ae" în scop de certificare-identificare

Sigla "ae" în scop de certificare-identificare se înscrie/aplică, după caz, pe produs, pe etichetele și ambalajele produselor agroalimentare ecologice, menționate în OUG nr. 34/2000, obținute în România sau, după caz, pe produs, pe etichetele sau ambalajele produselor agroalimentare importate.

Dreptul de utilizare a siglei "ae" pe produs, etichetele și ambalajele produselor agroalimentare ecologice îl au producătorii, procesatorii și importatorii înregistrați și care sunt supuși controlului unui organism de inspecție și certificare acreditat.

Sigla "ae" în scop de certificare-identificare se înscrie/aplică pe produs, pe eticheta și ambalajul unui produs agricol, procesat sau neprocesat, sau pe produsele alimentare certificate în agricultura ecologică, doar dacă cel puțin 95% din ingredientele care intră în compoziția produsului sunt obținute și respectă regulile de producție și procesare stipulate în OUG nr. 34/2000 sau sunt importate în conformitate cu prevederile Ordinului ministrului agriculturii, pădurilor, apelor și mediului nr. 721/2003.

Produsele agroalimentare ecologice aflate în perioada de conversie nu se inscripționează cu sigla "ae" de certificare-identificare.

Folosirea siglei "ae" în scop informativ-publicitar

În scopul promovării conceptului de agricultură ecologică, persoanele fizice sau juridice înscriu sigla "ae" în scop informativ-publicitar pe suporturile de comunicare și informare, în legătură directă cu activitatea și/sau produsele agroalimentare ecologice menționate în OUG nr. 34/2000.

Pentru a putea utiliza această siglă, solicitantul va completa cererea de utilizare a siglei "ae" în scop de certificare-identificare sau informativ-publicitar, însoțită de un proiect definitiv cu o machetă inclusă de utilizare a siglei "ae".

REGULI REFERITOARE LA SISTEMUL DE CONTROL

Prezentare generală a sistemului de control

Statele membre instituie un sistem de controale și desemnează una sau mai multe autorități competente responsabile pentru controale în privința obligațiilor stabilite prin prezentul regulament în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 882/2004; acesta are următoarele **particularități**:

- deține expertiza, echipamentul și infrastructura necesare pentru a îndeplini sarcinile ce i s-au delegat;
- are un număr suficient de personal calificat și cu experiență în domeniu;
- este imparțial și nu se află în niciun conflict de interese în privința exercitării sarcinilor ce i s-au delegat;
- organismul de control este acreditat în conformitate cu versiunea notificată cel mai recent, prin publicarea în seria C a *Jurnalului Oficial al Uniunii Europene*, a Standardului european EN 45011 sau a Ghidului ISO 65.

Atribuțiile organismelor de inspecție și certificare sunt:

- să aplice în unitățile/fermele de producție care fac obiectul inspecției lor cerințele minime de inspecție prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 889/2008;
- să execute primul control anunțat într-un interval de maximum 120 de zile, socotit de la data semnării contractului de inspecție și certificare cu operatorul, în conformitate cu procedura de control standard a fiecărui organism de inspecție și certificare;
- să efectueze un număr de inspecții neanunțate stabilite pe baza evaluării generale a riscului de nerespectare a legislației comunitare și naționale și drept consecință a rezultatelor primului control anunțat;
- să verifice modul de aplicare a regulilor specifice de etichetare a produselor agroalimentare ecologice, să probeze operatorilor folosirea pe etichetă a termenilor și indicațiilor obligatorii și să avizeze cererea de solicitare pentru utilizarea siglei "ae", specifică produselor ecologice controlate;
- să acorde individual, înainte de însămânțarea culturii, autorizații, operatorilor pentru utilizarea de semințe sau material de înmulțire vegetative, care nu provin din agricultura ecologică, dacă acestea nu sunt disponibile din producția ecologică;
- să preleveze în mod obligatoriu probe de sol de pe parcelele pentru care operatorii solicită acordarea de derogări de la durata perioadei de conversie.

Adeziunea la sistemul de control

Orice operator care produce, prepară, depozitează sau importă dintr-o țară terță produse considerate ecologice, sau care introduce pe piață astfel de produse, înainte de a introduce pe piață orice astfel de produse ecologice, sau își exprimă dorința de a trece la perioada de conversie pentru agricultura ecologică, are obligativitatea să comunice această activitate autorităților competente din statul membru în care desfășoară respectiva activitate și să își supună exploatarea sistemului de control.

CAPITOLUL 5

TEHNOLOGII ȘI PROCEDURI PENTRU

PRODUCȚIA VEGETALĂ ÎN UNGARIA

-STUDII DE CAZ-

Denumire persoană fizică: **LÁSZLÓ PAPP- livadă piersici**

Adresa: H-6787 Zákányszék, III. ker. 525, Ungaria

e-mail: pappcsalad@invitel.hu

pagină web: www.pappbio.hu

“Cultivarea piersicilor în gospodăria noastră de familie are un trecut de 50 de ani. Trăiesc împreună trei generații, oferind un exemplu de urmat al colaborării în familie.”

Livada se întinde pe o suprafață de 10 hectare, care actual se află sub controlul societății Biokontroll Hungária Nonprofit Kft. Plantația a primit calificarea ecologică în primăvara anului 2005. Asigurarea necesarului de apă a piersicii tip „coroană de cotlon”, care se cultivă pe nisip calcaros, se realizează cu irigație prin picurare.

Cultivarea pământului și protecția plantelor se realizează prin motocultură. La cultivarea pământului se asigură o atenție deosebită fosilizării pământului nisipos afânat, respectiv a protecției structurii pământului prin lucrările efectuate în perioadele corespunzătoare. Crengile tăiate cu ocazia efectuării tăierii nu sunt transportate, ele se mărunțesc cu concasorul pe loc, și se încorporează în rânduri, în pământ, cu ajutorul discului.

Asigurarea fructelor cu elemente nutritive se realizează cu îngrășământ organic (8t/ha) primăvara, care se procură dintr-o fermă de creștere ecologică de animale. În scopul mobilizării pământului în cea mai mică măsură posibilă, îngrășământul este încorporat în pământ cu ajutorul discului. La sfârșitul lunii martie, se întinde pe sol melasa, care este un derivat din industria spirtului, și care conține o cantitate esențială de microelemente, procedeul de amestecare cu pământul realizându-se cu ajutorul combinatorului. Este indicată planificarea întinderii acestei substanțe pe o perioadă a anului când cantitatea precipitațiilor este semnificativă.

Ierbicidarea se realizează cu ajutorul utilajului numit combinator. Terenul dintre pomi este curățat cu combinatorul, rândurile fiind cultivate cât mai rar, în funcție de posibilitate, mai degrabă se apelează la metoda cositului. Soluțiile aprobate pentru stropitul plantelor sunt împrăștiate pe coroana pomilor cu ajutorul stropitorului cu turbină remorcat.

Tăierea crengilor se realizează urmărind o formă de coroană tradițională, în fiecare an, în perioada 20 martie-15 aprilie. Stabilirea datei tăierii coroanei se face în conformitate cu starea fenologică a plantației, începând de la apariția mugurilor, în același timp cu răsărirea frunzelor.

Deoarece plantația conține 18 soiuri de piersici, se asigură livrarea în continuu a mărfii în cele trei etape ale sezonului de rodire a piersicilor. Obținerea soiurilor a fost posibilă pe baza experienței îndelungate obținută de familie. Cele mai importante soiuri, în ordinea coacerii, sunt: soiurile Springold, Alexander, Early Redhaven, Red June (nectarină), Suncrest, Incrocio Pieri, Flavortop (nectarină), Fantásia (nectarină).

Pregătirea piersicii pentru livrare se realizează într-o încăpere de manipulare, creșterea valabilității acestora fiind asigurată de utilizarea unui depozit frigorific. Pe lângă piersicile proaspete, pe paleta de produse se pot găsi și produsele procesate din piersici. Fructul este prelucrat într-o uzină mică de conserve care a obținut autorizația pentru prelucrarea produselor bio, și este îmbuteliat în sticle. În perioadele de iarnă și de vară, cumpărătorii pot găsi și produse ca: gem, marmeladă sau suc de piersică bio.

Rețeaua de valorificare a producției a fost stabilită și este menținută de către familie. O parte semnificativă din produse este vândută în piețele ecologice din Budapesta și din Szeged. În afară de acestea, transportă și în unități de comerț cu amănuntul (magazine bio), sau vând direct vizitatorilor.

În gospodărie mai au animale de fermă și grădină de zarzavaturi pentru consumul propriu.

TEHNOLOGII ȘI PROCEDURI PENTRU PRODUȚIA VEGETALĂ ÎN UNGARIA -STUDIU DE CAZ-

Denumire persoană juridică: **GABONAKUTATÓ NONPROFIT K.F.T.- *culturi cereale***

Adresa: H-6775 Kiszombor, Dénesmajor, Ungaria

Fax: +36-62/297-967

e-mail: : denesmajor@vnet.hu

pagină web: www.gk-szeged.hu

În cazul păioaselor, producția semințelor se realizează prin cultivarea aceluiși tip de semințe. Dacă posibilitatea o permite, se folosește o sămânță de gradul doi. Sămânța de gradul unu se va produce pe un teren convențional. Această sămânță va putea fi considerată ecologică, dacă este semănată pe un teren corespunzător pentru gospodărie ecologică. În cazul cultivării de soia se utilizează aceeași procedură.

Cultivarea semințelor se realizează pe un teren de 3 pe 10 hectare, cu respectarea regulilor de rotație a culturilor. Pe teren se cultivă: porumb, lucernă, muștar alb și alte tipuri de cereale.

Prevederile privind protecția plantelor sunt luate în considerare cu strictețe, se folosesc numai chimicale aprobate de către societatea Biokontroll Hungária Nonprofit Kft.

Pe suprafața reprezentând 20% din terenul folosit pentru gospodărie ecologică se cultivă plante leguminoase. Ca a doua cultură se semănă muștar, recolta obținută fiind ulterior încorporată pământului, prin metoda aratului, ca îngrășământ verde, astfel asigurând semănarea plantelor leguminoase după prevederile legale obligatorii. Datorită suprafeței și distribuirii culturilor pe teren, cultura de mazărea furajeră, de exemplu, ar trebui să fie semănată în același loc la un interval de 3 ani, dar acest lucru se realizează de fapt numai la un interval de patru ani, lucru ce a impus ca fiind necesară și intercalarea culturilor de îngrășământ verde leguminos.

Pregătirea terenului se efectuează cu ajutorul combinatorului, după care se seamănă muștarul, în caz de nevoie se irigă, iar terenul va fi arat după tocarea plantei și încorporarea în sol, procedeu realizat în luna septembrie. Pentru a se aduce un aport suplimentar de substanțe organice, se folosește compost verde adus din Szeged, în cantitate de 10t/ha, care împreună cu îngrășământul verde constituie surse de substanțe nutritive. Nu se folosește gunoi de grajd organic ecologic, fiindcă gospodarul nu deține o fermă de vaci proprie, și nu există posibilitatea procurării acestuia din alte gospodării.

După pregătirea terenului, se seamănă grâul (toamna), porumbul (primăvara) și câteodată ovăz (pentru scop alimentar).

Metodele de ierbicidare pentru teren sunt greoaie, mai ales în cazul apariției buruienilor perene. O problemă majoră este creată de pălămidă. După recoltarea grâului, nu se realizează imediat arătura, se lasă pe ogor (executându-se o arătură cu adâncime de 10 cm), urmând ca după o lună terenul să intre în perioada de pregătire, efectuându-se o arătură adâncă de 30 cm. În cazul apariției pălămidei în timp de primăvară, nu se folosește combinatorul, ci cultivatorul. În cazul păioaselor se folosește grebla împotriva înmulțirii buruienilor. Dacă munca mecanizată nu dă rezultate, buruienile perene se îndepărtează manual, deoarece folosirea ierbicidelor este interzisă.

Scopul primordial este păstrarea plantelor într-o bună condiție, creându-se astfel rezistență la boli.

Dacă este necesar, se folosesc următoarele soluții de suplimentare de substanțe nutritive: Amalgerol (îngrășământ de sol) și Alginit.

Suprafața totală a terenul cultivat este de 1.300 hectare, din care 30 hectare sunt certificate de către Biokontroll Hungária Nonprofit Kft. În terenurile cultivate cu anumite categorii, se păstrează un rând de distanțiere de 10 metri, astfel asigurând respectarea reglementărilor legale. Protecția împotriva plantelor convenționale aflate în vecinătatea gospodăriei ecologice se realizează cu o atenție deosebită, pe timp de acalmie, evitându-se astfel încrucișarea de soiuri. Atât cultivarea, cât și recoltarea se efectuează cu o atenție deosebită.

Organismul de certificare supraveghează traseul recoltelor de pe terenurile convenționale, astfel ca acestea să nu se amestece din greșeală cu produsele care provin de pe terenul ecologic. Inspectorul este prezent pe toată durata recoltării. Acest lucru poate fi asigurat prin declararea intenției de recoltare cu 24 de ore înainte de recoltare.

La locul de depozitare, recoltele care provin din gospodăria ecologică se depozitează separat. Depozitul trebuie marcat cu un panou care prezintă caracterul de depozit bio. Dezinfectarea depozitelor se realizează prin văuire.

Pentru etichetare se folosesc etichetele permise de la Biokontroll Hungária Nonprofit Kft., în mod cert se specifică și logo-ul ecologic pe ambalaj.

Substanțe folosite: compost verde din Szeged (supliment de substanță nutritivă), Filazonit, Trifendet (fungicid), Dipel (insecticid), Nordox (soluție cu conținut de cupru), Tiovit (soluție împotriva mucegaiului pulverulent), Vektafid (insecticid).

CAPITOLUL 6

TEHNOLOGII ȘI PROCEDURI PENTRU PRODUȚIA VEGETALĂ ÎN ROMÂNIA

-STUDII DE CAZ-

Denumire persoană fizică: **JIVU IOAN- culturi vegetale leguminoase**

Adresa: localitatea Belinț, județ Timiș, România

Telefon: +40- 0722292871

Afacerea domnului Jivu Ioan a început în anul 2008, fiind primul legumicultor care a beneficiat de un parteneriat solidar cu un grup de consumatori din Timișoara.

Modalitatea de prezentare și desfacere a producției obținute este relativ simplă, prin oferirea unui “coș săptămânal”, după modelul preluat de la legumicultorii francezi.

Prin testarea pieței și a celor 20 de familii, reprezentând clienții începutului afacerii, numărul consumatorilor deserviți a crescut treptat, ajungând în prezent la o colaborare cu un număr de 200 de familii, fapt care a dus la un echilibru durabil în ceea ce privește activitatea agricolă a producătorului.

Dacă în anul începerii afacerii de cultivau doar 8 tipuri de legume, în prezent cultura s-a diversificat, asigurând furnizarea legumelor pentru o alimentație echilibrată grupului de consumatori și un echilibru natural solului, prin cultivarea a aproximativ 32 de sortimente de legume.

Capacitatea de producție poate fi mult mai mare, însă se preferă menținerea producției la aceste cote, deoarece depășirea plafonului actual poate genera discontinuitatea livrărilor pe tot parcursul anului.

Afacerea demarează prin încheierea unui contract inițial, potrivit căruia, clienții primesc săptămânal un coș cu legume, diversificat în funcție de perioada anului, în funcție de producție.

Legumicultorul își stabilește prețurile la începutul anului, tarife care se mențin pe toată perioada contractului, indiferent de evoluția pieței. totodată, consumatorii trebuie să plătească produsele chiar dacă nu le ridică în cursul unei săptămâni.

Ca urmare a succesului său, s-au pus bazele aderării la o asociație de producători ecologici, consumatorii putând beneficia în completarea coșului și de alte produse: fructe, ouă, miere, brânză și caș.

Pe suprafața totală de 5,86 hectare certificată ecologic se menține rotația anuală a culturilor, pentru a spori astfel productivitatea sortimentelor.

Materialul săditor utilizat este asigurat din semințele produse anul anterior din producția proprie, rezultând răsaduri ca: roșii- 3000 fire, varză- 4000 fire, ardei(capia și gogoșar)- 5000 fire, vinete-5000 fire.

Îmbunătățirea calității solului este asigurată prin folosirea gunoiului de grajd , dar datorită insuficienței cantității necesare se suplimentează cu gunoi de pasăre organic achiziționat, în cantitate aproximativă de 2 tone pentru toată suprafața și cu substanțe permise de organismul de certificare și control ca: Humofil și Humitex(se poate utiliza și-n faza foliară), în cantitate aproximativă de 30 litri pentru toată suprafața.

Ca metode utilizate contra apariției și evoluției buruienilor s-a adoptat metoda de prășire, atât manuală, cât și mecanizată.

Contra insectelor și dăunătorilor se folosesc 2 tipuri de substanțe: decodul(maceratul) de urzică și Emeritul.

Pentru acțiunea benefică asupra plantelor, după acțiunea manei, legumicultorul utilizează un amestec diluat de apă și sulfat de cupru, cunoscut sub denumirea de zeamă bordeleză.

Societatea care se ocupă cu certificarea și controlul este SC QC&I SRL.

Magyarország-Románia
Határon Átnyúló Együttműködési
Program 2007-2013
Programul De Cooperare
Transfrontalieră
Ungaria-România 2007-2013

Két ország, egy cél, közös siker!
Două țări, un scop, succes comun!

Bio-agricultura, păstrarea culturilor în comunitățile din zonele specializate în obținerea de produse agricole, zootehnie și pomicultură.
Ökológiai gazdálkodás – A határ menti területek közösségi kultúrájának megőrzése sajátos ökológiai termékek által.

Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap
Uniunea Europeană
Fondul European de Dezvoltare Regională

TEHNOLOGII ȘI PROCEDURI PENTRU PRODUȚIA VEGETALĂ ÎN ROMÂNIA

-STUDIU DE CAZ-

Denumire persoană juridică: **SC ERREMME AGROFERMA SRL- culturi cereale**

Adresa: Piața Unirii, nr. 8, județ Timiș, România

Punct de lucru: localitatea Jamu Mare, județ Timiș, România

Telefon: +40/0356176644

Fax: +40/0356176655

E-mail: erremme@rdstm.ro

Societatea activează în domeniul agriculturii, fiind înregistrat ca producător și ca procesator și este specializată în cultura plantelor: cereale, leguminoase, oleaginoase, pomi fructiferi și viță de vie. La punctul de lucru din localitatea Jamu Mare, societatea deține o moară specializată pentru procesarea cerealelor, produsul rezultat aici fiind făina ecologică de anumite tipuri. Suprafața totală deținută de societate este de 930 ha, toată fiind supusă certificării ecologice, însă numai suprafața de 850 ha este destinată culturilor, restul suprafeței lăsându-se în mod intenționat ca refugiu pentru fauna zonală, cuprinzând astfel tufișuri, arbuști și canale.

În ceea ce privește cantitatea de semințe utilizată pentru cultivarea terenului, societatea apelează la sămânță produsă în regim propriu, pe o parcelă special amenajată, dar apelează și la furnizori din străinătate: Saatbau Linz (Austria), AgricolaGrains (Italia), S.I.S. Sementi (Italia). Cantitatea de material săditor diferă de tipul culturilor, astfel pentru cultivarea unui hectar se utilizează: cereale(păioase)- la dozele standard se măresc normele de sămânțat clasice cu 10%, floarea soarelui- 60.000 semințe, soia- 80-100 kg, mei- 26 kg.

Producția medie obținută la hectar este relativ mică, datorită neutilizării substanțelor agreate în agricultura ecologică, exemplificată astfel: grâu- 3500 kg, floarea soarelui- 1800 kg, soia- 1500 kg, orz-2000 kg, porumb- 3500 kg.

Ca metodă de îmbunătățire a calității solului, societatea a ales utilizarea îngrășămintelor peletizate de găină, în cantități cuprinse între 300-600 kg/hectar, importarea acestora făcându-se din Italia. Utilizarea acestui tip de îngrășământ reprezintă varianta optimă ca raport calitate sol-preț de vânzare producție, aplicarea realizându-se la fiecare cultură, prin încorporarea după afânare a pământului. S-a observat că după utilizarea repetată a acestui îngrășământ, pe o durată de 4 ani, s-a îmbunătățit calitatea solului, transformând terenul din tipul argilos în afânat, foarte ușor de lucrat. Totodată, conținutul de materiale organice în sol este menținut constant la valorile de 3,6-4%, conform rezultatelor analizelor repetate anual de organismul de certificare și control.

Metodele agreate de societatea contra bolilor culturilor și contra buruienilor au fost minimale, până în prezent societatea optând pentru mersul firesc al ciclului naturii. Pe o parcelă relativ restrânsă s-au testat 2 tipuri de soluții agreate de agricultura ecologică, reprezentate de soluții de azot fixator și fosfor fixator, observându-se după aplicare creșterea productivității cu 10%. Metoda cea mai utilizată contra bolilor culturilor, atât la culturile de câmp, cât și la culturile de viță de vie, o reprezintă plantarea la rădăcina butașilor a ciupercilor, care se folosesc de simbioză pentru a se hrăni.

Asigurarea pieței de desfacere se realizează prin exportul recoltelor, în Elveția, Italia și Germania.

Organismul de certificare și inspecție ales de societate este SC ICEA SRL. Acesta impune ca, anual, aproximativ 30-35% din suprafața totală certificată să rămână nelucrată, pentru a se asigura astfel rotația culturilor.

Magyarország-Románia
Határon Átnyúló Együttműködési
Program 2007-2013
Programul De Cooperare
Transfrontalieră
Ungaria-România 2007-2013

Két ország, egy cél, közös siker!
Două țări, un scop, succes comun!

Bio-agricultura, păstrarea culturilor în comunitățile din zonele specializate în obținerea de produse agricole, zootehnie și pomicultură.
Ökológiai gazdálkodás – A határ menti területek közösségi kultúrájának megőrzése sajátos ökológiai termékek által.

Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap
Uniunea Europeană
Fondul European de Dezvoltare Regională

CAPITOLUL 7 TEHNOLOGII ȘI PROCEDURI PENTRU PRODUȚIA ANIMALIERĂ ECOLOGICĂ ÎN UNGARIA

- STUDIU DE CAZ -

Denumire persoană juridică: **KÖRÖS - MAROS BIOFARM KFT.** - *creșterea bovinelor pentru lapte*

Adresa: H-5711 Gyula, Külterület 2, Ungaria

Fax: +36-66/460-747

e-mail: : zoldfarm@biotej.hu

pagină web: www.biotej.hu

Societatea este una dintre cele mai mari firme producătoare de lapte bio în Uniunea Europeană - produce lapte biologic de calitate superioară din anul 2003 - în prezent deținând 649 vaci de mulș și 56 viței. Vițeei sugari și junicile gestante sunt ținute pe un teren, unde au la dispoziție mai mult de 400 de hectare pășune, în conformitate cu prevederile creșterii ecologice de animale. Fiecare animal are un identificator unic înscris pe o plăcuță prinsă de ureche, în conformitate cu evidența ENAR (Sistem Unic de Evidență și de Identificare). Monitorizarea vieții fiecărui animal este înregistrată într-un sistem de calculatoare specializat.

Vitele sunt crescute cu o tehnologie mixtă: o parte din ele sunt ținute în sistem nelegat, în grajd cu așternut adânc, grupate în funcție de cantitatea de lapte produsă. Două grajduri sunt în sistem liber cu spațiu pentru odihnă, unde funcționează un sistem automat de evacuare automată a gunoiului de grajd. Pentru mărirea confortului animalelor în aceste grajduri sunt instalate sisteme de scărpinat pentru spate și ventilatoare.

Alimentația vacilor este personalizată, depinde de cantitatea de lapte dorită a se produce. Producția de lapte a fiecărui animal este supravegheată cu atenție, precum și cantitatea de furaje, iar componența acestora este calculată în funcție de producția dorită. Prevederile ecologice interzic folosirea intensificatorilor de producție, din acest motiv trebuie acordată o atenție deosebită componenței furajului. Materialele de bază folosite pentru alimentație sunt strict materiale bio.

Într-o gospodărie intensivă producătoare de lapte bio, medicamentele permise a fi folosite sunt reglementate cu strictețe. La vițeei sugari este aproape inevitabilă o infecție bacteriană. Atenția gospodarului, și ajutorul medicului veterinar au o importanță semnificativă. Vițeei bolnavi sunt separați de restul animalelor sănătoase, ca să se evite infectarea lor. Vițeei sunt ținuți în grajduri Steimann, într-un grajd plasându-se câte trei viței. Astfel se obișnuiesc încă de la o vârstă fragedă la „viața în colectiv”, și nu vor apărea probleme când ajung într-un grajd unde pot fi chiar și 80-100 de animale. În grajdul Steimann, vițeei sunt păstrați până la vârsta de 3 luni. După fiecare schimb, gospodarii schimb așternutul și văruiesc grajdul pentru curățare și dezinfectare.

La vaci cea mai mare problemă este apariția bolilor care apar la ogleane. Pentru prevenirea acestor boli, se taie în mod regulat copitele animalelor, dar din păcate aceste boli apar la unele animale. Tratamentul se efectuează cu dezinfectant Pedilane, care se aplică direct pe rană, în același timp recurgând la metoda ajustării copitelor afectate. Întrucât mulșul vacilor se efectuează mecanic, apare și inflamația ugerului. Prevederile creșterii ecologice de animale interzic tratamentul în grup al animalelor, tratarea individuală fiind permisă. Animalele bolnave sunt ținute separat într-un grajd special amenajat, și laptele mulș de la aceste animale este prelucrat separat.

În gospodăriile ecologice, o problemă esențială este eliminarea dăunătorilor din cerealele folosite în obținerea furajelor pentru hrana animalelor. Pentru rezolvarea acestei probleme, în Ungaria, în cadrul unui program de cercetare-dezvoltare, a fost introdusă pentru prima dată o tehnologie cu bioxid de carbon.

Magyarország-Románia
Határon Átnyúló Együttműködési
Program 2007-2013
Programul De Cooperare
Transfrontalieră
Ungaria-România 2007-2013

Két ország, egy cél, közös siker!
Două țări, un scop, succes comun!

Bio-agricultura, păstrarea culturilor în comunitățile din zonele specializate în obținerea de produse agricole, zootehnie și pomicultură.
Ökológiai gazdálkodás – A határ menti területek közösségi kultúrájának megőrzése sajátos ökológiai termékek által.

Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap
Uniunea Europeană
Fondul European de Dezvoltare Regională

CAPITOLUL 8 TEHNOLOGII ȘI PROCEDURI PENTRU PRODUȚIA ANIMALIERĂ ECOLOGICĂ ÎN ROMÂNIA -STUDIUL DE CAZ-

Denumire persoană juridică: **SC AGROSOLARE SRL- creșterea bovinelor pentru carne**

PUNCT DE LUCRU: localitatea Dolaț, comuna Livezile, județ Timiș, România

Telefon: 0256 294692

E-mail: agristudio_srl@hotmail.com

Crescătoria biologică din Dolaț deține un număr de 256 capete bovine, în special tauri de montă Limousin, care pot fi încrucișați în F1 cu Bălțata Roșie (Simmenthal), sau se împerechează cu Limousin păstrând rasa pură.

Rasa Limousin este originară din provincia franceză Limoges, la vest de masivul central. Rasă cu o considerabilă capacitate de adaptare, s-a dezvoltat cu succes în toate țările dotate de spații ample pentru creșterea animalelor în aer liber (SUA, Argentina, Scoția, Noua Zeelandă, Australia).

Societatea deține 315 ha teren, din care 185 ha sunt cultivate cu plante de nutreț, restul suprafeței fiind ocupată cu masă verde.

Sistemul de creștere adoptat este cel de vacă-vițel, după vârsta de 6 luni vițelul fiind vândut spre îngrășare la crescători specializați sau crescut în ferma proprie.

Hrana animalelor este asigurată prin pășunat, acest procedeu fiind asigurat anual începând cu luna aprilie, până la sfârșitul lunii noiembrie. Iarna, animalele se hrănesc exclusiv cu produsele cultivate pe timpul verii pe terenurile proprii, cultivarea și întreținerea acestora făcându-se fără utilizarea fertilizanților chimici, ci doar cu îngrășământ natural (gunoi de grajd) obținut în lunile de iarnă, perioadă în care animalele trăiesc în regim de semi-libertate, în grajduri spațioase sau paddocks.

Vițelii de aproximativ 16 luni prezintă un grad de productivitate a cărnii de peste 65%, calitatea cărnii fiind foarte bună, cu porozitate fină și fibre subțiri. De aceea, carnea a obținut cele mai multe succese în concursurile de degustare organizate în SUA (Chicago), Australia (Sidney) și Franța.

Ca metodă utilizată contra bolilor animalelor, societatea a ales utilizarea Ivomec-ului, un vaccin obligatoriu pentru deparazitarea lor.

Piața de desfacere este acoperită numai de cea internă, prin vânzarea animalelor spre crescători specializați.

Organismul de certificare și inspecție ales de societate este S.C. QC&I S.R.L., sediul acesteia fiind în localitatea Timișoara, strada Franz Liszt, nr.1.

Crescătoria pune la dispoziția clienților săi etichete sub denumirea "BIO GARANTAT", etichete ce pot fi aplicate pe ambalajele de vânzare, în urma porționării cărnii.

În ceea ce privește subvenția obținută pentru activitatea sa, societatea a demarat demersurile pentru obținerea acesteia, conform regulilor specifice României, sperând ca de la jumătatea anului curent să se și concretizeze.

CAPITOLUL 9

ANALIZA COMPARATIVĂ A TEHNOLOGIILOR ȘI PROCEDURILOR PENTRU PRODUCȚIA ECOLOGICĂ ÎN UNGARIA ȘI ROMÂNIA

Analizarea tehnologiilor și procedurilor utilizate în producția ecologică pornește de la fundamentele legislative impuse de regulamentele Uniunii Europene, având ca punct de plecare respectarea principiilor și obiectivelor specifice acestui tip de agricultură.

Analiza presupune prezentarea asemănarilor și diferențelor apărute între tehnologiile și procedurile întreprinse de actorii angrenați pe piața ecologică din regiunea transfrontalieră, defalcarea acestora urmărind următoarele **domenii** care au făcut obiectul studiilor de caz prezentate:

- domeniul culturilor de cereale și păioase
- domeniul pomiculturii și culturilor vegetale leguminoase
- domeniul creșterii animalelor în regim ecologic

Diferențele apărute în domeniile mai sus prezentate derivă în principal de la regulile impuse de organismele de certificare și control, în ceea ce privește permisivitatea procedeelelor și substanțelor aprobate pentru diferitele activități.

Domeniul culturilor de cereale și păioase

Societatea analizată din Ungaria a ales o metodă de îmbunătățire a calității solului relativ ușoară, aportul de substanțe și minerale naturale necesare fiind realizat cu ajutorul avantajelor date de culturile de muștar, intercalate culturilor mari de cereale; producția de plante de muștar se utilizează ca materie verde sub formă de tocătura, încorporându-se pământului împreună cu compostul achiziționat. Totodată, aportul de minerale și substanțe hrănitoare se realizează și datorită lăsării în mod intenționat pe ogor a resturilor după recoltarea cerealelor, cel puțin o lună, după care urmează procedeul de arătură în 2 faze (una la cca 10 cm și ultima, înainte de semănare, la cca 30 cm adâncime). Ca metode de prevenire a înmulțirii buruienilor, în special pălămida, se utilizează combinatorul sau cultivatorul, însă de cele mai multe ori, pentru rezultate precise și de durată, s-a recurs la metoda utilizării greblei, sau metoda manuală. Pentru aportul de substanțe hrănitoare, ducând în final la creșterea calității solului, dar și împotriva dăunătorilor și apariției buruienilor, societatea analizată a decis să utilizeze următoarele: compost verde (supliment de substanță nutritivă), Filazonit, Trifendet (fungicid), Dipel (insecticid), Nordox (soluție cu conținut de cupru), Tiovit (soluție împotriva mucegaiului pulverulent), Vektafid (insecticid).

Societatea analizată din România a ales ca metodă de îmbunătățire a calității solului utilizarea îngrășămintelor pelletizate de găină, prin încorporarea după afânare a pământului. S-a observat că după utilizarea repetată a acestui îngrășământ, pe o durată de 4 ani, s-a îmbunătățit calitatea solului, transformând terenul din tipul argilos în afânat, foarte ușor de lucrat. Totodată, conținutul de materiale organice în sol este menținut constant la valorile de 3,6-4%, conform rezultatelor analizelor repetate anual de organismul de certificare și control. Contra buruienilor s-a adoptat metoda ciclului natural al naturii, dar se efectuează teste prin folosirea soluțiilor de azot și fosfor fixator, ceea ce duce la o creștere a producției obținute cu cca. 10%. Totodată se adoptă și metoda cultivării ciupercilor care preiau bolile culturilor.

Domeniul pomiculturii și culturilor vegetale leguminoase

Magyarország-Románia
Határon Átnyúló Együttműködési
Program 2007-2013
Programul De Cooperare
Transfrontalieră
Ungaria-România 2007-2013

Két ország, egy cél, közös siker!
Două țări, un scop, succes comun!

Bio-agricultura, păstrarea culturilor în comunitățile din zonele specializate în obținerea de produse agricole, zootehnie și pomicultură.
Ökológiai gazdálkodás – A határ menti területek közösségi kultúrájának megőrzése sajátos ökológiai termékek által.

Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap
Uniunea Europeană
Fondul European de Dezvoltare Regională

Gospodăria familială analizată din Ungaria a ales o metodă de îmbunătățire a calității solului prin încorporarea în acesta a crengilor tocate provenite după procedeul de tăiere a coroanelor copacilor, încorporând totodată melasa, dar și îngrășământ organic provenit de la o fermă în regim ecologic. Necesarul de apă este atent monitorizat, deoarece solul este de tip nisipos, utilizându-se astfel un sistem de irigare prin picurare. Pentru prevenirea înmulțirii buruienilor, metoda utilizată este cea cu ajutorul combinatorului, sau manual, cu ajutorul coasei. Ca metodă contra apariției bolilor pomilor și afectarea acestora de dăunători, se utilizează soluții agreate și impuse de societatea de certificare (Dipel). După recoltarea și trierea în funcție de soiuri și dimensiuni, pentru asigurarea unei calități cât mai ridicate a fructelor, se apelează la utilizarea unei camere frigorifice.

Persoana fizică analizată din România a ales ca metodă de cultură pentru produsele vegetale metoda răsadurilor pe pat de îngrășământ organic, resădirea acestora fiind efectuată în funcție de dimensiuni, odată cu evoluția plantelor. Aportul suplimentar este adus prin utilizarea gunoierului organic de pasăre achiziționat, dar și cu substanțe agreate ca Humofil și Humitex. Pentru prevenirea apariției și înmulțirii buruienilor se adoptă metoda prășitului mecanizat și manual. Ca metodă împotriva acțiunilor nocive datorate acțiunii dăunătorilor, în special insectelor, se utilizează maceratul de urzică și Emeritul. Pentru acțiune de durată ca urmare a apariției manei, legumicultorul utilizează un amestec de sulfat de cupru și apă, cunoscut dub denumirea de soluție de piatră vânăță sau zeamă bordeleză.

Domeniul creșterii animalelor în regim ecologic

Societatea analizată din Ungaria a ales o tehnologie mixtă de creștere a animalelor, asigurând confortul animalelor și condițiile optime pentru creșterea în libertate, prin spații atât interioare, cât și spații destinate pășunatului. Alimentația acestora este atent monitorizată, cantitatea de lapte dorită a se produce fiind direct influențată de cantitatea și tipul furajelor oferite ca hrană. De aceea, alimentația este de natură biologică, mai ales prevederilor legislative în acest domeniu, interzicându-se astfel intensificatorii de producție. Medicamentele agreate de practica biologică împiedică utilizarea pe scară largă, utilizându-se substanțe dezinfectante și medicamente administrate pe cale orală. Pentru a se evita o infecție în masă a animalelor, societatea a ales metoda separării animalelor bolnave de cele sănătoase, prin punerea la dispoziție a spațiilor special amenajate, produsele obținute de la animalele bolnave fiind prelucrate separat. Totodată, spațiile destinate creșterii animalelor sunt dezinfectate prin văruire, dar, printr-un program de cercetare-dezvoltare se va utiliza pe viitor metoda de eliminare a microbilor și bacteriilor, bazându-se pe o tehnologie cu bioxid de carbon.

Societatea analizată din România a ales sistemul creșterii animalelor în regim de libertate, asigurarea hranei fiind posibilă datorită pășunatului mai mult de 6 luni pe an. Terenul de pe care se obține nutrețul este tratat numai cu îngrășământ organic. În restul timpului, animalele sunt adăpostite în grajduri special amenajate sau paddocks și hrănite cu produsele cultivate pe timpul verii. Ca metodă utilizată contra bolilor animalelor, societatea a ales utilizarea Ivomec-ului, un vaccin obligatoriu pentru deparazitarea lor.

CAPITOLUL 10 CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

Având în vedere că toți producătorii agricoli studiați în cadrul acestei lucrări își comercializează integral produsele și la prețuri superioare produselor ne-bio, apreciem că acest domeniu poate genera un viitor în zonă transfrontalieră.

Din punct de vedere al procedurilor utilizate, acestea depind în mare măsură de organismul de certificare și control agreat, care permite tratarea culturilor/animalelor cu ierbicide, îngrășăminte/vaccinuri în structuri diferite.

De aceea, alegerea organismului de certificare este determinantă pentru volumul lucrărilor ce urmează a se realiza ulterior, dar și pentru productivitatea activității biologice în sine.

Recomandăm agricultorilor din această zonă transfrontalieră realizarea agriculturii biologice.

Pentru aceasta este necesară parcurgerea următoarelor **etape**:

1. **Informarea** cu privire la agricultura ecologică, realizată sub următoarele aspecte:

- informări din partea Ministerului Agriculturii
- informări din partea Camerelor de Comerț și agricultură
- informări din partea Asociațiilor constituite în acest domeniu
- prin participarea la schimburi transfrontaliere și naționale de experiență și zile deschise organizate în fermele sau unitățile ecologice
- prin cursuri de pregătire
- ziare, reviste, internet

2. **Testarea** /practicarea eșantionară (pe o suprafață restrânsă)

3. **Realizarea** agriculturii biologice în producție de masă

În vederea autorizării producției ecologice, agricultorii trebuie să urmărească principalii **pași**:

- încheierea unui contract între solicitant și un organism de inspecție și certificare acreditat
- înregistrarea la organismele specifice zonei transfrontaliere din cadrul Ministerelor Agriculturii, prin direcțiile arondate, prin contactarea responsabilului cu agricultura biologică
- începerea activității specifice de certificare de către organismul de certificare ales